

#3 Metoder för att beskriva konsekvenser av förtätning

Webbinarieserien Förtätning på rätt spår ger en ökad förståelse för konsekvenser av förtätning av stationsnära områden med hänsyn till de globala målen för hållbar utveckling.

[Nina Hannula](#) är regionplanerare vid [Göteborgsregionen](#) och har en bakgrund som planeringsarkitekt. Hennes presentation under webinariet 23 mars 2022 fokuserade på metodbeskrivningar för att beskriva konsekvenser av förtätning i stationssamhällen. Utgångspunkten är globala målet 11 – Hållbara städer och samhällen. Webinariet lockade 85 deltagare.

Process som genererar projekt

Göteborgsregionen, med 13 medlemskommuner i en växande storstadsregion, har i ett antal år arbetat med urbana stationssamhällen. Genom en kunskapsprocess har olika projekt initierats för att bidra till utveckling av urbana stationssamhällen ur olika aspekter.

Regionens medlemskommuner skiljer sig åt men en likhet är att de alla är sammanbundna i nätverk där infrastruktur av olika slag är gemensamma. Det gör stationssamhällena viktiga. Hur ska de kunna förtätas på ett hållbart sätt? Potentialerna är många men också utmaningarna, från buller och barriärer till hur en plats utnyttjas på bästa sätt. Nya frågeställningar dyker ofta upp under processens gång.

Scenarier och täthetsanalys

Nina Hannula utgår främst från egna erfarenheter och beskriver konkreta metoder som har använts kring utvecklingen av stationssamhällen.

Scenarioarbete användes bland annat som underlag till en täthetsanalys i samband med en stadsbyggnadsstudie men också, inledningsvis, som underlag för en fördjupad översiktsplan. Fördelarna var att testa ytterligheter exempelvis för täthetsstudien - koncentrerad till stationsnära området eller jämt fördelad över hela centrum - och hur hög grad av förtätning som är önskvärd. De olika scenarierna rangordnades sedan i en excelfil / multikriterieanalys där olika alternativ kunde jämföras.

En annan metod är täthetspusslet som togs fram inom ramen för projektet SAMSAM och där testades på den fördjupade översiktsplanen och därefter i täthetsanalysen. Fördelen med täthetspusslet är att den illustrerar hur mycket yta olika typologier tar. Varje

pusselbit innehåller samma antal invånare men vilken markyta som tas i anspråk skiljer sig åt beroende på om man bygger glest eller tätt. Täthetspusslet gav en gemensam referensbild.

Gåtturer och kartanalyser är kanske de mest traditionella metoderna men de är viktiga för att identifiera en plats kvaliteter genom att studera ett område i verkligheten. Vilka styrkor finns – och vilken utvecklingspotential har platsen?

I det pågående projektet utvecklar GR nu en utvärderingsmodell kopplad till rumsliga egenskaper i förhållande till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, särskilt mål 11 Hållbara städer och samhällen. Social hållbarhet är i fokus för arbetet och en viktig del är identifiera och formulera indikatorer för området kopplade till Agenda 2030.

Ambitionen är att indikatorerna ska kunna fungera som underlag vid utveckling av exempelvisett planförslag och därefter kompletteras med samskapande processer i form av till exempel scenariearbete platsbesök, multikriterieanalyser kopplade till kommunala / projektspecifika mål och så vidare. Utmaningen just nu är att finna lämpliga indikatorer som är mätbara och möjliga att utvärdera.

Läs mer i ämnet:

[Slutrapport det urbana stationssamhället](#)

[Slutrapport och metodmaterial för Levande stationssamhällen](#)

[Mölnlycke täthetsanalys](#)

[Webbinariet Förtätning på rätt spår](#)

[Länk till Hållbarhetsverket](#)

[Social hållbarhet ur ett samhällsplaneringsperspektiv](#)

[Projektet social innovation i samhällsplanering](#)

*Stationer ökar tillgänglighet och skapar potential för utveckling av samhällen. Webbinarieserien **Förtätning på rätt spår** vill ge en ökad förståelse för konsekvenser av förtätning av stationsnära områden med hänsyn till de globala målen för hållbar utveckling. De arrangeras av forskningsprojektet [Urbana stationssamhällen – förtätning av stationsnära områden för god tillgänglighet](#) i samarbete med [Trafikverket](#), [Chalmers Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik](#), [Göteborgsregionen \(GR\)](#), [Byggteknik vid Högskolan Dalarna](#) och [Urbana och regionala studier vid KTH](#) är samarbetsparter.*

Webbinarium #3

Metoder för att beskriva konsekvenser av förtätning.

Dag och tid:

23 mars 2022, kl 9-10.

Föreläsare:

Nina Hannula, regionplanerare vid Göteborgsregionen.

Kommande webinarier i serien:

#4 Fallstudier med utmaningar

Tisdag 26 april 2022. Fokus: Resultat av projektet där regional och lokal tillgänglighet i relation till förtätning och dess konsekvenser presenteras i tre fallstudier.

#5 Hur tar vi projektet vidare?

Torsdag 15 september 2022. Fokus: Presentation och samtal om hur resultat från projektet tas vidare och kommer Trafikverket och andra aktörer till nytta.

Kommande webinarier får du i god tid information om i [Urban Futures kalendarium](#).

Tidigare webinarier i serien

#1 Hur påverkar tillgängligheten förtätningspotentialen?

Onsdag 20 oktober 2021. Fokus: Samspelet mellan stationsområden som nod i transportsystemet men också som plats där människor arbetar, bor och möts. [Ladda ned dokumentation som pdf](#). [Se videon på YouTube](#).

#2 Hur påverkar barriärer tillgänglighet?

Onsdag 24 november 2021. Fokus: Arbetet som har utvecklats i projektet "Stadsmiljöanalys - Analys av tätbebyggda miljöer i infrastrukturprojekt" och sedan applicerats i Mölndal. [Ladda ned dokumentationen som pdf](#). [Se videon på YouTube](#).

Kontakt

Sanna Isemo, projektledare, Urban Futures, sanna.isemo@chalmers.se.

